

Seat No. _____

Rayat Shikshan Sanstha's
Chhatrapati Shivaji College, Satara (Autonomous)
B.A. (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: October/November-2022
Economics (Optional) Paper-I
ECOO1: Indian Economy -I

Day and Date: Wednesday, 07/12/2022
Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Which of the following state has negative population growth is according to Census 2011?
A) Kerala B) Nagaland C) Goa D) Tamil Nadu
- 2 ----- is per-day calorie estimate of poverty for urban economies.
A) Less than 2400 B) Less than 2200 C) Less than 2100 D) Less than 2000
- 3 What type of unemployment is found in India?
A) Structural Unemployment B) Seasonal unemployment C) Disguise unemployment D) All of the above
- 4 The International Poverty alleviation day is observed on-----.
A) 17 October B) 21st January C) 7 November D) 15 March
- 5 Jawahar Rozagar yojana started in the ----- year.
A) 1980 B) 1995 C) 1989 D) 1991
- 6 The relationship between Economic development and natural resources is -----
A) Positive B) Negative C) Both the 'A' and 'B' D) None of these
- 7 When Water Pollution Prevention and control Act was implemented?
A) 1974 B) 1972 C) 1980 D) Non of these
- 8 ----- are the important factors for fertility of land.
A) Inorganic factor B) Organic factor C) Water and Air D) All of these
- 9 ----- is the example of Non-use value of Natural resources.
A) Water for drinking B) Water for agriculture C) Water for Industry D) Natural beauty of water
- 10 What is the most abundant greenhouse gas in the atmosphere?
A) Methane B) Nitrogen dioxide C) Water vapor D) Carbon dioxide
- 11 ----- inequality increased due to Modern Technology in India.
A) Regional B) Social C) A and B D) None of the above

- 12 measures are used for reducing the regional imbalance.
 A) Transfer of resources B) Promote Private Investment in backward region
 C) Sectoral Development Programme for backward region D) All of the above
- 13 ----- remedies are implemented for to solve the problem of economic inequality.
 A) Subsidy B) Anti-monopoly Act C) Tax policy D) All of these
- 14 ----- is the problem of India's social inequality.
 A) Lack of Education facilities B) Lack of Programme of women Empowerment C) Lack of Special training Programme D) All of these
- 15 Government of India has started National health policy for backward classes in -----
 A) 1983 B) 1987 C) 1977 D)1981

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Causes of unemployment
- 2 Types of Unemployment
- 3 Forest policy 2018
- 4 Measures to reduce social inequality.

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Discuss the measures of poverty eradication.
- 2 Describe the Effects of water pollution on Economy.
- 3 Discuss the Indicators of Regional Imbalance in India.
- 4 Discuss the causes of Social Inequality in India.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 What is Poverty ? Explain the causes of Poverty.
- 2 What is Land Pollution ? State the causes of Land Pollution.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 2011 च्या जनगणनेनुसार खालीलपैकी कोणत्या राज्याची लोकसंख्या वाढ ऋणात्मक आहे?
 अ) केरळ ब) नागालँड क) गोवा ड) तामिळनाडू
- 2 दारिद्र्य रेषेखालील प्रति-दिवस उष्मांकचा शहरी अर्थव्यवस्थेसाठी ----- अंदाज आहे.
 अ) २४०० पेक्षा कमी ब) २२०० पेक्षा कमी क) २१०० पेक्षा कमी ड) २००० पेक्षा कमी

- 3 भारतात कोणत्या प्रकारची बेरोजगारी आढळते?
अ) संरचनात्मक बेरोजगारी ब) हंगामी बेरोजगारी क) छुपी बेरोजगारी ड) वरील सर्व
- 4 आंतरराष्ट्रीय दारिद्र्य निर्मूलन दिन ----- रोजी साजरा केला जातो.
अ) १७ ऑक्टोबर ब) २१ जानेवारी क) १७ नोव्हेंबर ड) १५ मार्च
- 5 जवाहर रोजगार योजनेची सुरुवात ----- मध्ये झाली.
अ) १९८० ब) १९९५ क) १९८९ ड) १९९१
- 6 आर्थिक विकास आणि नैसर्गिक साधने यांच्यात ----- संबंध असतो .
अ) धन ब) ऋण क) दोन्ही अ आणि ब ड) वरीलपैकी नाही
- 7 जल प्रदूषण नियंत्रण कायदा केव्हा अस्तित्वात आला.
अ) १९७४ ब) १९७२ क) १९८० ड) वरील पैकी नाही
- 8 ----- हे जमिनीच्या उत्पादकतेसाठी महत्वाचे घटक आहेत.
अ) असेन्द्रीय घटक ब) सेंद्रिय घटक क) पाणी आणि हवा ड) वरील सर्व
- 9 ----- हे नैसर्गिक साधनाचे बिगर उपयुक्तता मूल्याचे उदाहरण आहे
अ) पिण्याचे पाणी ब) शेतीकरिता पाणी क) उद्योगास पाणी ड) पाण्याचे नैसर्गिक सौंदर्य
- 10 वातावरणातील सर्वात मुबलक हरितगृह वायू कोणता आहे?
अ) मिथेन ब) नायट्रोजन ऑक्साईड क) पाण्याची वाफ ड) कार्बन डायऑक्साईड
- 11 शेतीच्या आधुनिक तंत्रज्ञानामुळे ----- असमतोल वेगाने वाढला.
अ) प्रादेशिक ब) सामाजिक क) अ आणि ब ड) वरील पैकी नाही
- 12 विभागीय असमतोल कमी करण्यासाठी ----- उपाय आखले जातात .
अ) साधन सामग्रीचे हस्तांतरण ब) मागास भागात खाजगी गुंतवणुकीला चालना देणे
क) मागास विभागाच्या विकासासाठी क्षेत्रीय विकास कार्यक्रम ड) वरील सर्व
- 13 आर्थिक विषमतेची समस्या सोडविण्यासाठी ----- उपाय योजले जातात.
अ) अनुदान ब) मक्तेदारी विरुद्ध कायदा क) कर धोरण ड) वरील सर्व
- 14 ----- ही भारतातील सामाजिक विषमतेची समस्या आहे .
अ) शैक्षणिक सुविधांचा अभाव ब) महिला सबलीकरण कार्यक्रमाचा अभाव क) विशेष प्रशिक्षण कार्यक्रमाचा अभाव ड) वरील सर्व
- 15 भारत सरकारने मागासवर्गीय समाजासाठी राष्ट्रीय स्वास्थ्य धोरण ----- मध्ये सुरु केले.
अ) १९८३ ब) १९८७ क) १९७७ ड) १९८१

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 बेरोजगारीची कारणे
- 2 बेरोजगारीचे प्रकार
- 3 २०१८ चे वन धोरण
- 4 सामाजिक विषमता कमी करण्यासाठी उपाय

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 दारिद्र्य निर्मूलनाच्या उपायांची चर्चा करा.
- 2 जलप्रदूषणाचे अर्थव्यवस्थेवरील परिणाम विशद करा.
- 3 भातातील विभागीय असंतुलनाच्या निर्देशाकांची चर्चा करा.
- 4 भारतातील सामाजिक विषमतेच्या कारणांची चर्चा करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 दारिद्र्य म्हणजे काय?दारिद्र्याची कारणे स्पष्ट करा.
- 2 जमीन प्रदूषण म्हणजे काय ? जमिनीच्या प्रदूषणाची कारणे सांगा.

Model Answer Paper

Rayat Shikshan Sanstha's
Chhatrapati Shivaji College, Satara (Autonomous)
B.A. (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: October/November-2022
Economics (Optional) Paper-I
ECOO1: Indian Economy -I

Day and Date: Wednesday, 07/12/2022

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 2011 च्या जनगणनेनुसार खालीलपैकी कोणत्या राज्याची लोकसंख्या वाढ ऋणात्मक आहे?
अ) केरळ ब) नागालँड क) गोवा ड) तामिळनाडू

Option 2

2 दारिद्र्य रेषेखालील प्रति-दिवस उष्मांकचा शहरी अर्थव्यवस्थेसाठी ----- अंदाज आहे.
अ) २४०० पेक्षा कमी ब) २२०० पेक्षा कमी क) २१०० पेक्षा कमी ड) २००० पेक्षा कमी

Option 3

3 भारतात कोणत्या प्रकारची बेरोजगारी आढळते?
अ) संरचनात्मक बेरोजगारी ब) हंगामी बेरोजगारी क) छुपी बेरोजगारी ड) वरील सर्व

Option 4

4 आंतरराष्ट्रीय दारिद्र्य निर्मूलन दिन ----- रोजी साजरा केला जातो.
अ) १७ ऑक्टोबर ब) २१ जानेवारी क) १७ नोव्हेंबर ड) १५ मार्च

Option 1

5 जवाहर रोजगार योजनेची सुरुवात ----- मध्ये झाली.
अ) १९८० ब) १९९५ क) १९८९ ड) १९९१

Option 3

6 आर्थिक विकास आणि नैसर्गिक साधने यांच्यात ----- संबंध असतो .
अ) धन ब) ऋण क) दोन्ही अ आणि ब ड) वरीलपैकी नाही

Option 1

7 जल प्रदूषण नियंत्रण कायदा केव्हा अस्तित्वात आला.
अ) १९७४ ब) १९७२ क) १९८० ड) वरील पैकी नाही

Option 1

8 ----- हे जमिनीच्या उत्पादकेसाठी महत्वाचे घटक आहेत.
अ) असेन्द्रीय घटक ब) सेंद्रिय घटक क) पाणी आणि हवा ड) वरील सर्व

Option 4

9 ----- हे नैसर्गिक साधनाचे बिगर उपयुक्तता मूल्याचे उदाहरण आहे
अ) पिण्याचे पाणी ब) शेतीकरिता पाणी क) उद्योगास पाणी ड) पाण्याचे नैसर्गिक सौंदर्य

Option 4

10 वातावरणातील सर्वात मुबलक हरितगृह वायू कोणता आहे?

अ) मिथेन ब) नायट्रोजन ऑक्साईड क) पाण्याची वाफ ड) कार्बन डायऑक्साईड

Option 3

11 शेतीच्या आधुनिक तंत्रज्ञानामुळे -----असमतोल वेगाने वाढला.

अ) प्रादेशिक ब) सामाजिक क) अ आणि ब) ड) वरील पैकी नाही

Option 1

12 विभागीय असमतोल कमी करण्यासाठी ----- उपाय आखले जातात .

अ) साधन सामग्रीचे हस्तांतरण ब) मागास भागात खाजगी गुंतवणुकीला चालना देणे
क) मागास विभागाच्या विकासासाठी क्षेत्रीय विकास कार्यक्रम ड) वरील सर्व

Option 4

13 आर्थिक विषमतेची समस्या सोडविण्यासाठी ----- उपाय योजले जातात.

अ) अनुदान ब) मक्तेदारी विरुद्ध कायदा क) कर धोरण ड) वरील सर्व

Option 4

14 ----- ही भारतातील सामाजिक विषमतेची समस्या आहे .

अ) शैक्षणिक सुविधांचा अभाव ब) महिला सबलीकरण कार्यक्रमाचा अभाव क) विशेष प्रशिक्षण कार्यक्रमाचा अभाव ड) वरील सर्व

Option 4

15 भारत सरकारने मागासवर्गीय समाजासाठी राष्ट्रीय स्वास्थ्य धोरण ----- मध्ये सुरु केले.

अ) १९८३ ब) १९८७ क) १९७७ ड) १९८१

Option 1

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 बेरोजगारीची कारणे

Ans:

2 बेरोजगारीचे प्रकार

Ans:

3 २०१८ चे वन धोरण

Ans:

4 सामाजिक विषमता कमी करण्यासाठी उपाय

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 दारिद्र्य निर्मूलनाच्या उपायांची चर्चा करा.

Ans:

2 जलप्रदूषणाचे अर्थव्यवस्थेवरील परिणाम विशद करा.

Ans:

3 भातातील विभागीय असंतुलनाच्या निर्देशाकांची चर्चा करा.

Ans:

4 भारतातील सामाजिक विषमतेच्या कारणांची चर्चा करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 दारिद्र्य म्हणजे काय?दारिद्र्याची कारणे स्पष्ट करा.

Ans:

2 जमीन प्रदूषण म्हणजे काय ? जमिनीच्या प्रदूषणाची कारणे सांगा.

Ans:
